

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. balandžio 28 d. Nr. 21RE-
(AG-226/01-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Ingos Morkvėnienės, Vytauto Kurpuveso, Žydrūno Plytniko (pranešėjas, posėdžio pirmininkas),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo M. G. skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

M. G. (toliau – ir pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija, atsakovė) 2025 m. vasario 25 d. raštą Nr. A256-277/25(3.3.15.4E-PAS) „Dėl atsisakymo nustatyti kitos paskirties žemės sklypui (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)) naudojimo būdą“ (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti Administraciją patenkinti pareiškėjo prašymą dėl kitos paskirties (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdo) žemės sklypui, kurio kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), esančio Vilniaus m. sav., (duomenys neskelbtini) (toliau – Žemės sklypas), nustatymo (pakeitimo) įsakymo būdu.

Paaiškinu, kad kreipėsi į Administraciją su prašymu dėl kitos paskirties (komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdo) Žemės sklypui nustatymo administracijos vadovo įsakymu, tačiau atsakovė Sprendimu atsisakė pakeisti paskirtį, nes, siekiant kitos paskirties Žemės sklypui nustatyti komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą, pareiškėjas neva numato plėtoti šią teritoriją, dėl ko tokiu atveju neva nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės Savivaldybės infrastruktūros ir dėl ko ją, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas) 17 straipsnio 1 dalies 1 punktu, reikia planuoti, rengiant detalų planą. Pareiškėjas mano, kad tokia atsakovės išvada yra visiškai nepagrįsta.

Pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tvirtinimo“ (toliau – Bendrasis planas), ir jo sprendinius Žemės sklypas patenka į miesto dalies (rajonų) centro zoną (funkcinės zonos numeris – AFI-1-1), kurioje kitos paskirties žemės sklypui galėtų būti nustatomas komercinės paskirties objektų naudojimo būdas. Tad prašymas pakeisti Žemės sklypo naudojimo būdą visiškai atitinka teritorijos Bendrojo plano sprendinius. Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad bendruosiuose planuose nustatytoms urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti, rengiami detalieji planai. Pagal Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 (toliau - Reglamentas), VIII skyriuje nustatytus sankryžų ir sankirtų įrengimo būdai ir minimalius atstumus tarp sankryžų ir įvažiavimų / išvažiavimų reikalavimus, yra ne tik Sprendime nurodyti minimalūs atstumai C kategorijos gatvėse: atstumas tarp sankryžų 200 m, atstumas tarp įvažiavimų / išvažiavimų dešiniaisiais posūkiais – 100 m. Iš Reglamento 29 punkto matyti, kad jei B kategorijos gatvėje nėra galimybių išlaikyti nurodyto 150 m atstumo, atstumas tarp

įvažiavimų/išvažiavimų dešiniaisiais posūkiiais gali būti mažinamas iki 100 m (6 lentelės 2 punkte tai nurodyta skliausteliuose), projektuotojui pagrindus, kad tai nedarys neigiamo poveikio eismo saugumui. Analogiškai reikalavimams B kategorijos gatvėms, Reglamento 6 lentelės eilutėje „C kategorijos gatvės“ ir stulpelyje „Minimalus atstumas tarp įvažiavimų/išvažiavimų dešiniaisiais posūkiiais“ yra numatytas ir papildomas galimas minimalus 50 metrų atstumas tarp įvažiavimų/išvažiavimų dešiniaisiais posūkiiais į C kategorijos gatvėse, kai yra visos šios sąlygos: gatvės eismo juostų skaičius abiem kryptimis neviršija 4 eismo juostų; leistinas greitis neviršija 50 km/h; jei tai nėra avaringas ruožas“.

Kovo 11-sios gatvės eismo juostų skaičius abiem kryptimis neviršija 4 eismo juostų (yra tik dvi), leistinas greitis yra 40 km/h (Afindevičių gatvė pereina Kovo 11-sios gatvę) ir tai nėra avaringas ruožas. Todėl jei ateityje būtų planuojamas įvažiavimas į Žemės sklypą iš Kovo 11-osios gatvės, norminiai atstumai (50 m) pagal Reglamentą būtų visiškai išlaikomi, dėl ko atsakovės Sprendimo išvada, jog neva suprojektuoti ar įrengti Reglamentą atitinkančius įvažiuojamuosius kelius į Žemės sklypą neparengus nagrinėjamos teritorijos detaliojo plano nėra galimybės, yra visiškai nepagrįstas. Kita vertus, patekti tiesiogiai į Žemės sklypą iš Kovo 11-osios nėra jokio būtinumo ir atitinkamai rengti detalų planą, kadangi šiai dienai teritorijos vystymui ar numatomiems sprendiniams visiškai pakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros.

Kaip ir buvo nurodyta pareiškėjo aiškinamajame rašte, Žemės sklypo kvartale apie esamus pastatus jau yra susiformavusi susisiekimo infrastruktūra, o prie kvartalo viduje esančių žemės sklypų ir pastatų privažiavimas galimas laisva valstybine žeme, prie šiaurėje nuo žemės sklypo esančių gretimų žemės sklypų ir įregistruotų pastatų numatytą privažiavimą iš Kovo 11-osios gatvės. Todėl papildomai spręsti susisiekimo infrastruktūros dėl patekimo į Žemės sklypą klausimo nereikia. Esamas įvažiavimas į šalia esančių gyvenamų namų kvartalą yra išasfaltuotas ir vienintelis galimas, juo patenkama ir ikimokyklinio ugdymo įstaigą „(duomenys neskelbtini)“, todėl patekimas į Žemės sklypą per šį įvažiavimą iš Kovo 11-osios gatvės yra visiškai pakankamas. Be to, išanalizavus Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos suvestinį skaitmeninį žemėlapi, nustatyta, kad Žemės sklypas nesiriboja su C kategorijos Kovo 11-osios gatve, o tik su valstybine žeme, nes Kovo 11-osios gatvės raudonosios linijos nepatenka į Sklypo ribas. Tad į Sklypą iš Kovo 11-osios gatvės galėtų būti patenkama tik per įvažiavimą suformuotą laisvoje valstybinėje žemėje. Dėl šios priežasties pareiškėjas net ir negalėtų pats inicijuoti bei rengti detaliojo plano, kad kartu, esant poreikiui, būtų įrengtas ir įvažiavimas į Žemės sklypą per valstybinę žemę.

Administracija prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad skundžiamas Sprendimas yra išsamus ir motyvuotas, pagrįstas visapusišku situacijos faktinių aplinkybių įvertinimu ir situacijai aktualiu teisiniu reguliavimu, priimtas atsižvelgiant į teisės aktų ir teismų praktikos suformuotus reikalavimus viešojo administravimo subjektų priimamiems sprendimams. Sprendime nurodyta, kad pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimas ir (ar) nustatymas negali prieštarauti savivaldybės lygmenis bendrajam planui ir (ar) vietovės lygmenis bendrajam planui, jeigu šis parengtas. Nagrinėjamu atveju nors ir išnagrinėjus pareiškėjo prašymą buvo nustatyta, jog pagal Bendrąjį planą ir jo sprendinius Žemės sklypas patenka į miesto dalies (rajonų) centro zoną (funkcinės zonos numeris – AFI-1-1), kurioje kitos paskirties žemės sklypui galėtų būti nustatomas komercinės paskirties objektų naudojimo būdas, tačiau vien tik šios sąlygos nepakanka pareiškėjo prašymo tenkinimui.

Atsižvelgiant į Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, vertinama, ar planuojamai vykdyti veiklai pakanka esamos ar suplanuotos (suprojektuotos) inžinerinės infrastruktūros. Būtent šiuo aspektu nagrinėjant teritoriją ir buvo nustatyta, kad iki Žemės sklypo nėra suplanuoto įvažiavimo, o pareiškėjas kartu su prašymu nepateikė jokių dokumentų, suteikiančių teisę jam įrengti įvažiavimą iki Žemės sklypo. Be to, kartu su pareiškėjo prašymu pateiktame aiškinamajame rašte buvo tik deklaratyviai nurodyta, kad Žemės sklypo kvartale apie esamus pastatus jau yra susiformavusi susisiekimo infrastruktūra, o prie kvartalo viduje esančių žemės sklypų ir pastatų privažiavimas galimas laisva valstybine žeme, tačiau nepateikti dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas yra gavęs valstybinės žemės patikėtinio sutikimą nurodytoje laisvoje valstybinėje žemėje įrengti privažiavimą iki Žemės sklypo. Pareiškėjas skunde tik deklaratyviai

išvardijo Reglamento nuostatas, kuriomis vadovaujantis toks įvažiavimas galėtų būti įrengtas, tačiau šiuo aspektu nepateikė jokių įrodymų, kuria konkrečiai nuostata vadovaujantis yra suprojektuotas (projektuojamas) įvažiavimas į Žemės sklypą.

Sprendime išsamiai ir motyvuotai nurodyta, jog pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos suvestiniame skaitmeniniame žemėlapyje esančius duomenis, nagrinėjamu atveju suprojektuoti ar įrengti statybos techninį reglamentą atitinkančius įvažiuojamuosius kelius į Žemės sklypą, neparengus nagrinėjamos teritorijos detaliojo plano nėra galimybės. Kitaip tariant, nėra teisinio pagrindo, nes nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės savivaldybės infrastruktūros ir vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktu – infrastuktūrą reikalinga planuoti rengiant detalųjį planą.

Sprendimas priimtas kompetentingo subjekto, vadovaujantis teisės aktais, išsamiau, visapusišku bei objektyviu situacijos vertinimu. Atsakovė neturi jokio suinteresuotumo priimti vienokį ar kitokį sprendimą, svarbiausia jai, kaip viešojo administravimo subjektui, yra priimti tokį sprendimą, kuris atitiktų teisės aktų reikalavimus, būtų objektyvus ir teisingas.

Skundas atmestinas

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad 2024 m. gruodžio 5 d. pareiškėjas Vilniaus miesto savivaldybės merui pateikė Prašymą pakeisti Žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą iš kitos paskirties žemės (būdas nenustatytas) į kitos paskirties žemės, komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą.

Administracija (Administracijos direktorius) Sprendime pareiškėjui nurodė, išnagrinėjusi jo prašymą nustatyti kitos paskirties Žemės sklypui komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą, pacitavo Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 1 dalies, Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1073 (toliau – Aprašas), 4 punkto, Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas bei pažymėjo, kad pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimas ir (ar) nustatymas negali prieštarauti savivaldybės lygmens bendrajam planui ir (ar) vietovės lygmens bendrajam planui, jeigu šis parengtas. Išnagrinėjus pareiškėjo prašymą, nustatyta, kad pagal Bendrąjį planą ir jo sprendinius Žemės sklypas patenka į miesto dalies (rajonų) centro zoną (funkcinės zonos numeris – AFI-1-1), kurioje kitos paskirties žemės sklypui galėtų būti nustatomas komercinės paskirties objektų naudojimo būdas, tačiau vien tik šios sąlygos nepakanka, kad būtų priimtas sprendimas tenkinti pareiškėjo prašymą. Išanalizavus Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos suvestinį skaitmeninį žemėlapi, nustatyta, kad Žemės sklypas ribojasi su C kategorijos Kovo 11-osios gatve (yra pažymėtos šių gatvių raudonosios linijos). Reglamento VIII skyriuje nustatyti sankryžų ir sankirtų įrengimo būdai ir minimalūs atstumai tarp sankryžų ir įvažiavimų / išvažiavimų reikalavimai (C kategorijos gatvėse minimalus atstumas tarp sankryžų 200 m, minimalus atstumas tarp įvažiavimų / išvažiavimų dešiniaisiais posūkiais – 100 m), todėl planuojant įvažiavimus turi būti išlaikomi norminiai atstumai pagal šį statybos techninį reglamentą. Suprojektuoti ar įrengti statybos techninį reglamentą atitinkančius įvažiuojamuosius kelius į Žemės sklypą, neparengus nagrinėjamos teritorijos detaliojo plano nėra galimybės. Pranešta, kad tenkinti pareiškėjo prašymą nėra teisinio pagrindo, kadangi, siekdamas kitos paskirties Žemės sklypui nustatyti komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą, pareiškėjas numato plėtoti šią teritoriją, o nagrinėjamu atveju nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės Savivaldybės infrastruktūros ir ją, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktu, reikia planuoti rengiant detalųjį planą.

Ginčas kilo dėl Sprendimo, kuriuo atsakovė nusprendė netenkinti pareiškėjo 2024 m. gruodžio 5 d. prašymo pakeisti Žemės sklypo žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ), Teritorijų planavimo įstatymas, Žemės įstatymas, Aprašas bei Reglamentas.

Žemės įstatymo 21 straipsnio 1 punktas numato, jog žemės savininkai ir kiti naudotojai privalo naudoti žemę pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą.

Žemės įstatymo 23 straipsnio 1 dalis numato, kad pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis ir būdas (-ai) Vyriausybės nustatyta tvarka nustatomi formuojant naujus žemės sklypus. Šiems žemės

sklypams nustatyta pagrindinė žemės sklypo naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (-ai) keičiami žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu pagal detaliuosius planus, specialiojo teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus, o teritorijoje, kuriai detalieji planai ar žemės valdos projektai neparengti, – pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, <...>.

Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (-us) priima detaliųjų planą ar vietovės lygmens bendrąjį planą, kuriame nustatomas detaliojo plano teritorijos naudojimo reglamentas, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinanti institucija kartu su sprendimu patvirtinti vieną iš nurodytų dokumentų, o teritorijoje, kuriai detalieji planai ar vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas, neparengti ir (ar) nepradėti rengti, sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, priima meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius. Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

Atitinkamai, Aprašo 4 punkte nustatyta, kad pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (-ai), išskyrus Žemės įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje ir Aprašo 5 punkte nurodytus atvejus, keičiami žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais, kitų subjektų prašymu Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einančio valstybės tarnautojo, mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos sprendimu pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus. Sprendimas pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (-us), išskyrus Aprašo 5 punkte ir Teritorijų planavimo įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje nurodytą atvejį, priimamas kartu su sprendimu patvirtinti teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą.

Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad žemės sklype, esančiame urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai neparengti ir (ar) nepradėti rengti detalieji planai arba vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas, galima statyba, atitinkanti savivaldybės lygmens bendrojo plano ir (ar) vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendinius, vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis, išskyrus šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, kai teritorijai turi būti parengtas detalusis planas arba vietovės lygmens bendrasis planas, kuriame nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas.

Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktą numato, kad detalieji planai (ar vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas) rengiami, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens, jeigu jie parengti, bendruosiuose planuose nustatytiems urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti.

Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 4 dalies 2 punkte nustatyta, kad detalieji planai, išskyrus galiojančių detaliųjų planų korektūras, užtikrinančias atitiktį savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendriesiems planams, jeigu jie parengti, nerengiami, jeigu vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas.

Teritorijų planavimo įstatymo 6 dalyje nustatyti detaliųjų planų uždaviniai: 1) detalizuoti savivaldybės lygmens bendrajame plane ar vietovės lygmens bendrajame plane, jeigu jis parengtas, nustatytus teritorijų naudojimo privalomuosius reikalavimus; 2) nustatyti urbanizuotų ar urbanizuojamų teritorijų naudojimo reglamentus; 3) suplanuoti optimalų planuojamos teritorijos inžinerinių komunikacinių koridorių tinklą; 4) numatyti teritorijas socialinei infrastruktūrai; 5) numatyti priemones gamtos ir nekilnojamajam kultūros paveldui išsaugoti ir naudoti; 6) numatyti teritorijas želdynų plėtrai, priemones jiems atkurti, esamų apsaugai ir naudojimui; 7) suformuoti optimalią urbanistinę struktūrą; 8) nustatyti prioritetingas savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus.

Teritorijos naudojimo reglamentas – vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatyta teritorijos naudojimo ir apsaugos nuostatų, veiklos teritorijoje plėtojimo reikalavimų ir apribojimų visuma (Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 22 dalis).

Žemės sklypų naudojimo paskirtis ir būdas nerengiant teritorijų planavimo dokumento ir žemės valdos projekto gali būti keičiama, kai egzistuoja tokios sąlygos: 1) žemės sklypas turi būti urbanizuotoje ar urbanizuojamoje teritorijoje; 2) šioje teritorijoje neturi būti galiojančio detaliojo plano; 3) numatomas žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimas turi atitikti savivaldybės lygmens bendrojo plano ir vietovės lygmens bendrojo plano (jei parengtas) sprendinius.

Pagal Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalį inžinerinė infrastruktūra – įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei gerinti reikalingi objektai.

Kaip matyti iš bylos medžiagos, ginčo, jog pareiškėjui priklausantis Žemės sklypas pagal Bendrąjį planą ir jo sprendinius patenka į miesto dalies (rajonų) centro zoną (funkcinės zonos numeris – AFI-1-1), kurioje, kaip nurodyta Sprendime ir atsiliepime, kitos paskirties žemės sklypui galėtų būti nustatomas komercinės paskirties objektų naudojimo būdas, ko pareiškėjas ir siekia, tačiau, Administracijos teigimu, pareiškėjui norint kitos paskirties Žemės sklypui nustatyti komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdą, jis numato plėtoti šią teritoriją, o šiuo atveju nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės savivaldybės infrastruktūros ir ją, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktu, reikia planuoti rengiant detalųjį planą. Minėta išvada padaryta išanalizavus Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos suvestinį skaitmeninį žemėlapi, pagal kurį nustatyta, kad Žemės sklypas ribojasi su C kategorijos Kovo 11-osios gatve (yra pažymėtos šių gatvių raudonosios linijos), ir, planuojant įvažiavimus turi būti išlaikomi norminiai atstumai pagal Reglamentą; suprojektuoti ar įrengti Reglamentą atitinkančius įvažiuojamuosius kelius į Žemės sklypą, neparengus nagrinėjamos teritorijos detaliojo plano nėra galimybės.

Pareiškėjas skunde Komisijai teigia, kad Reglamente nustatytos išimtys, t. y. kad 50 m atstumu įrengti įvažiavimus galima, kai yra visos šios sąlygos: gatvės eismo juostų skaičius abiem kryptimis neviršija 4 eismo juostų; leistinas greitis neviršija 50 km/h; jei tai nėra avaringas ruožas“. Pareiškėjas kartu su 2024 m. gruodžio 5 d. prašymu pateiktame aiškinamajame rašte nurodė, jog Kovo 11-sios gatvės eismo juostų skaičius abiem kryptimis neviršija 4 eismo juostų (yra tik dvi), leistinas greitis yra 40 km/h ir tai nėra avaringas ruožas, todėl jei ateityje būtų planuojamas įvažiavimas į Žemės sklypą iš Kovo 11-osios gatvės, norminiai atstumai (50 m) pagal Reglamentą būtų visiškai išlaikomi. Be to, patekti tiesiogiai į Žemės sklypą iš Kovo 11-osios nėra būtinumo, nes teritorijos vystymui ar numatomiems sprendiniams visiškai pakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros.

Reglamento 22 punktas nurodo, kad susisiekimo linijos suskirstytos į šešias pagrindines kategorijas: A – greito eismo gatvės; B – pagrindinės gatvės; C – aptarnaujančios gatvės; D – pagalbinės gatvės; E – pagrindinės pėsčiųjų ir dviračių eismo gatvės ir takai; F – pagalbinių pėsčiųjų ir dviračių eismo takai. Reglamento 29 punkte nustatyta, kad atstumai tarp sankryžų bei įvažiavimų/išvažiavimų dešiniaisiais posūkiams turi būti ne mažesni nei 6 lentelėje. Kai B kategorijos gatvėje nėra galimybių išlaikyti 6 lentelėje nurodyto 150 m atstumo, atstumas tarp įvažiavimų/išvažiavimų dešiniaisiais posūkiams gali būti mažinamas iki 100 m (6 lentelės 2 punkte tai nurodyta skliausteliuose), projektuotojui pagrindus, kad tai nedarys neigiamo poveikio eismo saugumui. Minėtoje 6 lentelėje „Minimalūs atstumai tarp sankryžų ir įvažiavimų/išvažiavimų“ C kategorijos gatvėse minimalus atstumas tarp sankryžų nurodytas 200 m, minimalus atstumas tarp įvažiavimų / išvažiavimų dešiniaisiais posūkiams – 100 m (paaiškinta, kad įvažiavimai/išvažiavimai kairiaisiais posūkiams be šviesoforinio reguliavimo gali būti įrengiami 6 lentelėje nurodytais atstumais, kai yra visos šios sąlygos: gatvės eismo juostų skaičius abiem kryptimis neviršija 4 eismo juostų; leistinas greitis neviršija 50 km/h; jei tai nėra avaringas ruožas). Dėl C kategorijos gatvėms taikomo minimalaus atstumo tarp įvažiavimų / išvažiavimų dešiniaisiais posūkiams 6 lentelėje skliaustuose pažymėta 50 m, paaiškinant, jog šis atstumas gali būti taikomas, kai įvažiavimą į D kategorijos gatvę iš aukštesnės kategorijos gatvės būtina suprojektuoti pėsčiųjų ir dviračių takų lygyje per bendrą takų plotį.

Įvertinus šį Reglamente nustatytą teisinį reguliavimą dėl minimalių atstumų tarp sankryžų ir įvažiavimų/išvažiavimų, nėra pagrindo sutikti su pareiškėjo skunde dėstomais argumentais dėl C gatvei taikytino galimo atstumo mažinimo, pasiremiant B kategorijai priskirtinoms gatvėms nustatytu reglamentavimu.

Pabrėžtina, kad žemės naudojimo paskirties ir būdo keitimo teisinis reglamentavimas pasižymi imperatyvumu, todėl negali būti taikomas kitaip, negu betarpiškai įvirtinta teisės aktuose. Aptartas teisinis reglamentavimas ir nustatytos faktinės aplinkybės, kurios susijusios su ginčo Žemės sklypo pobūdžiu lemia, kad ginčo Žemės sklypo paskirtį galima keisti, tik jei tai neprieštarauja Bendrajam planui ir jo sprendiniams. Administracijai nustačius, kad, pakeitus Žemės sklypo naudojimo būdą, numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir ją reikia planuoti, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktu, turi būti rengiamas detalusis planas. Komisija neturi pagrindo nesutikti su Sprendime atsakovės išdėstyta pozicija. Administracija teisėtai ir pagrįstai atsisakė keisti Žemės sklypo paskirtį, kol nebus parengtas ginčo teritorijos detalusis planas, kuriame bus suplanuota reikiama inžinerinė infrastruktūra.

VAĮ 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reikalauja, kad administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis objektyvumo principu, administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs (VAĮ 3 straipsnio 2 punktas). Nagrinėjamu atveju atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje privalo vadovautis bendraisiais viešosios teisės principais, numatytais VAĮ 3 straipsnyje. Atitinkamai atsakovės priimtiems sprendimams, kaip individualiems administraciniam aktams, taikomi VAĮ reikalavimai.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose detalizuojama, kad administracinis sprendimas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, jame turi būti nurodomi motyvai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad anksčiau galiojusio VAĮ 8 straipsnio nuostatos (analogiškos dabartinės redakcijos 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų nuostatomis) reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT administracinės bylos Nr. A-3061-858/2015, Nr. eA-3706-756/2016).

VAĮ numato, jog skundžiamas aktas turi būti panaikintas, jeigu jis yra neteisėtas iš esmės, t. y., savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas administravimo subjektas ar neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą.

Analizuojant Sprendimo turinį, konstatuotina, kad jis atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 ir 6 dalių reikalavimus, nes jis yra aiškus ir suprantamas, motyvuotas ir pagrįstas objektyviais duomenimis bei teisės aktų normomis, nurodyta jo apskundimo tvarka. Skundžiamą sprendimą priėmė kompetentingas administravimo subjektas. Komisijos vertinimu, skundžiamas Sprendimas priimtas vadovaujantis teisės aktų nuostatomis ir išsamiai išnagrinėjus visas jo priėmimui reikšmingas aplinkybes.

Nenustačius pagrindų, sudarančių savarankišką ir pakankamą pagrindą Administracijos Sprendimą pripažinti neteisėtu bei jį panaikinti, jis laikytinas teisėtu ir pagrįstu. Konstatavus, jog Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, išvestinis skundo reikalavimas įpareigoti Administraciją patenkinti pareiškėjo prašymą netenkintinas.

Nors pareiškėjas skunde išdėsto daugiau argumentų, tačiau, Komisijos nuomone, jie nėra esminiai sprendžiant šią administracinę bylą ir niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų Komisija neaptaria. Be to, paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) ir LVAT praktikoje ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti

suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (žr., pvz., EŽTT 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas Helle prieš Suomiją; LVAT administracinė byla Nr. A261-3555/2011).

Pareiškėjas nagrinėjamoje byloje prašo įpareigoti Administraciją atlyginti pareiškėjo turėtas išlaidas advokato teisinei pagalbai apmokėti. Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo M. G. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Inga Morkvėnienė

Vytautas Kurpuvesas